

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 65 0 Rs 830307 25 Rev
Sarajevo, 17.07.2025. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Jasminke Kubat, kao predsjednice vijeća, Amele Mahić Samardžić i Mirsade Čaušević-Dučić, kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužitelja M.B. iz V., Ulica..., koga zastupa punomoćnik Kadrija Kolić, advokat iz Ilidže, protiv tuženih 1. Kanton Sarajevo, Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, sa sjedištem u Sarajevu, Ulica La Benevolencija broj 16. i 2. Kanton Sarajevo, Vlada Kantona Sarajevo, sa sjedištem u Sarajevu, Ulica Reisa Džemaludina Čauševića broj 1, koje zastupa Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo, radi diskriminacije iz oblasti rada, vrijednost spora 11.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Kantonalnog suda u Sarajevu, broj 65 0 Rs 830307 21 Rsž od 18.03.2025. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 17.07.2025. godine, donio je:

P R E S U D U

Revizija se odbija.

Odbijaju se zahtjevi parničnih stranaka za naknadu troškova postupka nastalih u povodu revizije.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Sarajevu broj 65 0 Rs 830307 20 Rs od 15.06.2021. godine odbijen je u cijelosti tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

“Utvrđuje se da je tužitelj M.B., zbog društvenog položaja, diskriminiran odlukama i odnosom prvotuženog iz radno pravnog statusa u pogledu visine plaće u odnosu na druge zaposlenike prvotuženog koji obavljaju iste poslove, te da se prvotuženom zabrani dalje diskriminatorno postupanje prema tužitelju u smislu člana 2. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije i člana 8. stav 1. i 3. i člana 10. Zakona o radu F BiH.

Obavezuje se Kanton Sarajevo i Ministarstvo unutrašnjih poslova da tužitelju M. B. isplati razliku između isplaćene i pripadajuće plaće na ime posebnih uslova rada u ukupnom iznosu od 10.184,49 KM uvećano za zakonsku zateznu kamatu, i to:

za mjesec februar 2017.godine, na iznos od 144,78 KM počev od dana 10.03.2017.godine;

za mjesec mart 2017.godine, na iznos od 144,78 KM počev od dana 10.04.2017.godine;

za mjesec april 2017.godine, na iznos od 144,78 KM počev od dana 10.05.2017.godine;

za mjesec maj 2017.godine, na iznos od 144,78 KM počev od dana 10.06.2017.godine;

za mjesec juni 2017.godine, na iznos od 144,78 KM počev od dana 10.07.2017.godine;

za mjesec juli 2017.godine, na iznos od 144,78 KM počev od dana 10.08.2017.godine;

za mjesec avgust 2017.godine, na iznos od 217,16 KM počev od dana 10.09.2017.godine;

za mjesec septembar 2017.godine, na iznos od 217,16 KM počev od dana 10.10.2017.godine;

za mjesec oktobar 2017.godine, na iznos od 217,16 KM počev od dana 10.11.2017.godine;

za mjesec novembar 2017.godine, na iznos od 217,16 KM počev od dana 10.12.2017.godine;

za mjesec decembar 2017.godine, na iznos od 217,16 KM počev od dana 10.01.2018.godine;

za mjesec januar 2018.godine, na iznos od 222,54 KM počev od dana 10.02.2018.godine;

za mjesec februar 2018.godine, na iznos od 222,54 KM počev od dana 10.03.2018.godine;
za mjesec mart 2018.godine, na iznos od 222,54 KM počev od dana 10.04.2018.godine;
za mjesec april 2018.godine, na iznos od 222,54 KM počev od dana 10.05.2018.godine;
za mjesec maj 2018.godine, na iznos od 222,54 KM počev od dana 10.06.2018.godine;
za mjesec juni 2018.godine, na iznos od 222,54 KM počev od dana 10.07.2018.godine;
za mjesec juli 2018.godine, na iznos od 222,54 KM počev od dana 10.08.2018.godine;
za mjesec avgust 2018.godine, na iznos od 222,54 KM počev od dana 10.09.2018.godine;
za mjesec septembar 2018.godine, na iznos od 222,54 KM počev od dana 10.10.2018.godine;
za mjesec oktobar 2018.godine, na iznos od 222,54 KM počev od dana 10.11.2018.godine;
za mjesec novembar 2018.godine, na iznos od 222,54 KM počev od dana 10.12.2018.godine;
za mjesec decembar 2018.godine, na iznos od 222,54 KM počev od dana 10.01.2019.godine;
za mjesec januar 2019.godine, na iznos od 241,72 KM počev od dana 10.02.2018.godine;
za mjesec februar 2019.godine, na iznos od 241,72 KM počev od dana 10.03.2018.godine;
za mjesec mart 2019.godine, na iznos od 241,72 KM počev od dana 10.04.2019.godine;
za mjesec april 2019.godine, na iznos od 241,72 KM počev od dana 10.05.2019.godine;
za mjesec maj 2019.godine, na iznos od 241,72 KM počev od dana 10.06.2019.godine;
za mjesec juni 2019.godine, na iznos od 241,72 KM počev od dana 10.07.2019.godine;
za mjesec juli 2019.godine, na iznos od 241,72 KM počev od dana 10.08.2019.godine;
za mjesec avgust 2019.godine, na iznos od 241,72 KM počev od dana 10.09.2019.godine;
za mjesec septembar 2019.godine, na iznos od 241,72 KM počev od dana 10.10.2019.godine;
za mjesec oktobar 2019.godine, na iznos od 241,72 KM počev od dana 10.11.2019.godine;
za mjesec novembar 2019.godine, na iznos od 241,72 KM počev od dana 10.12.2019.godine;
za mjesec decembar 2019.godine, na iznos od 241,72 KM počev od dana 10.01.2020.godine;
za mjesec januar 2020.godine, na iznos od 241,72 KM počev od dana 10.02.2020.godine;
za mjesec februar 2020.godine, na iznos od 241,72 KM počev od dana 10.03.2020.godine;
za mjesec mart 2020.godine, na iznos od 241,72 KM počev od dana 10.04.2020.godine;
za mjesec april 2020.godine, na iznos od 241,72 KM počev od dana 10.05.2020.godine;
za mjesec maj 2020.godine, na iznos od 241,72 KM počev od dana 10.06.2020.godine;
za mjesec juni 2020.godine, na iznos od 241,72 KM počev od dana 10.07.2020.godine;
za mjesec juli 2020.godine, na iznos od 241,72 KM počev od dana 10.08.2020.godine;
za mjesec avgust 2020.godine, na iznos od 241,72 KM počev od dana 10.09.2020.godine;
za mjesec septembar 2020.godine, na iznos od 241,72 KM počev od dana 10.10.2020.godine;
za mjesec oktobar 2020.godine, na iznos od 241,72 KM počev od dana 10.11.2020.godine;
za mjesec novembar 2020.godine, na iznos od 241,72 KM počev od dana 10.12.2020.godine;

Obavezuje se tuženi da na ime doprinosa po osnovu penzijsko-invalidskog osiguranja na razliku plaće po osnovu uvećanja za 30% od osnovne plaće, tužitelju M.B., isplati iznos od 3.772,03 KM, nadležnoj službi i Fondu penzijsko-invalidskog osiguranja i o tome sastavi i dostavi potreban obrazac prijave nadležnoj poreznoj službi.

Obavezuje se prvotuženi da tužitelju M.B. izvrši isplatu razlike plaće na ime rada u dane vikenda u ukupnom iznosu od 2.718,23 KM uvećano za zakonsku zateznu kamatu, i to:
za godinu 2017.godine, na iznos od 446,75 KM počev od dana 10.01.2018.godine;
za godinu 2018.godine, na iznos od 691,05 KM počev od dana 10.01.2019.godine;
za godinu 2019.godine, na iznos od 800,19 KM počev od dana 10.01.2020.godine;
za godinu 2020.godine, na iznos od 780,24 KM počev od dana 10.01.2021.godine;

Obavezuje se tuženi da na ime doprinosa po osnovu penzijsko-invalidskog osiguranja na plaću tužitelja po osnovu rada u dane vikenda, tužitelju M.B., isplati iznos od 1.006,75 KM, nadležnoj službi i Fondu penzijsko-invalidskog osiguranja, i o tome sastavi i dostavi potreban obrazac prijave nadležnoj poreznoj službi.

Kao i troškove postupka po odluci suda u roku od 15 dana, po pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

ILI

Obavezuju se tuženi da tužitelju naknade štetu zbog ne donošenja Uredbe o radnim mjestima koje obavljaju državni službenici i namještenici pod posebnim uslovima rada iz člana 72. Zakona o unutrašnjim poslovima Kantona Sarajevo, a koja šteta se ogleda u izgubljenoj dobiti tužitelja u smislu dodatka na plaću u iznosu od 10% od osnovne plaće u ukupnom iznosu od 3.105,28 KM, uvećano za zakonsku zateznu kamatu, i to:

za mjesec avgust 2017.godine, na iznos od 72,39 KM počev od dana 10.09.2017.godine;
za mjesec septembar 2017.godine, na iznos od 72,39 KM počev od dana 10.10.2017.godine;
za mjesec oktobar 2017.godine, na iznos od 72,39 KM počev od dana 10.11.2017.godine;
za mjesec novembar 2017.godine, na iznos od 72,39 KM počev od dana 10.12.2017.godine;
za mjesec decembar 2017.godine, na iznos od 72,39 KM počev od dana 10.01.2018.godine;
za mjesec januar 2018.godine, na iznos od 74,18 KM počev od dana 10.02.2018.godine;
za mjesec februar 2018.godine, na iznos od 74,18 KM počev od dana 10.03.2018.godine;
za mjesec mart 2018.godine, na iznos od 74,18 KM počev od dana 10.04.2018.godine;
za mjesec april 2018.godine, na iznos od 74,18 KM počev od dana 10.05.2018.godine;
za mjesec maj 2018.godine, na iznos od 74,18 KM počev od dana 10.06.2018.godine;
za mjesec juni 2018.godine, na iznos od 74,18 KM počev od dana 10.07.2018.godine;
za mjesec juli 2018.godine, na iznos od 74,18 KM počev od dana 10.08.2018.godine;
za mjesec avgust 2018.godine, na iznos od 74,18 KM počev od dana 10.09.2018.godine;
za mjesec septembar 2018.godine, na iznos od 74,18 KM počev od dana 10.10.2018.godine;
za mjesec oktobar 2018.godine, na iznos od 74,18 KM počev od dana 10.11.2018.godine;
za mjesec novembar 2018.godine, na iznos od 74,18 KM počev od dana 10.12.2018.godine;
za mjesec decembar 2018.godine, na iznos od 74,18 KM počev od dana 10.01.2019.godine;
za mjesec januar 2019.godine, na iznos od 80,57 KM počev od dana 10.02.2019.godine;
za mjesec februar 2019.godine, na iznos od 80,57 KM počev od dana 10.03.2019.godine;
za mjesec mart 2019.godine, na iznos od 80,57 KM počev od dana 10.04.2019.godine;
za mjesec april 2019.godine, na iznos od 80,57 KM počev od dana 10.05.2019.godine;
za mjesec maj 2019.godine, na iznos od 80,57 KM počev od dana 10.06.2019.godine;
za mjesec juni 2019.godine, na iznos od 80,57 KM počev od dana 10.07.2019.godine;
za mjesec juli 2019.godine, na iznos od 80,57 KM počev od dana 10.08.2019.godine;
za mjesec avgust 2019.godine, na iznos od 80,57 KM počev od dana 10.09.2019.godine;
za mjesec septembar 2019.godine, na iznos od 80,57 KM počev od dana 10.10.2019.godine;
za mjesec oktobar 2019.godine, na iznos od 80,57 KM počev od dana 10.11.2019.godine;
za mjesec novembar 2019.godine, na iznos od 80,57 KM počev od dana 10.12.2019.godine;
za mjesec decembar 2019.godine, na iznos od 80,57 KM počev od dana 10.01.2020.godine;
za mjesec januar 2020.godine, na iznos od 80,57 KM počev od dana 10.02.2020.godine;
za mjesec februar 2020.godine, na iznos od 80,57 KM počev od dana 10.03.2020.godine;
za mjesec mart 2020.godine, na iznos od 80,57 KM počev od dana 10.04.2020.godine;
za mjesec april 2020.godine, na iznos od 80,57 KM počev od dana 10.05.2020.godine;
za mjesec maj 2020.godine, na iznos od 80,57 KM počev od dana 10.06.2020.godine;
za mjesec juni 2020.godine, na iznos od 80,57 KM počev od dana 10.07.2020.godine;
za mjesec juli 2020.godine, na iznos od 80,57 KM počev od dana 10.08.2020.godine;
za mjesec avgust 2020.godine, na iznos od 80,57 KM počev od dana 10.09.2020.godine;
za mjesec septembar 2020.godine, na iznos od 80,57 KM počev od dana 10.10.2020.godine;
za mjesec oktobar 2020.godine, na iznos od 80,57 KM počev od dana 10.11.2020.godine;
za mjesec novembar 2020.godine, na iznos od 80,57 KM počev od dana 10.12.2020.godine;

Obavezuje se tuženi da na ime doprinosa po osnovu penzijsko-invalidskog osiguranja na razliku plaće po osnovu uvećanja za 10% od osnovne plaće, tužitelju M.B., isplati iznos od 1.150,09 KM, nadležnoj službi i Fondu penzijsko-invalidskog osiguranja i o tome sastavi i dostavi potreban obrazac prijave nadležnoj poreznoj službi.

Obavezuje se prvotuženi da tužitelju M.B. izvrši isplatu razlike plate na ime rada u dane vikenda u ukupnom iznosu od 2.718,23 KM uvećano za zakonsku zateznu kamatu, i to:
za godinu 2017.godine, na iznos od 446,75 KM počev od dana 10.01.2018.godine;
za godinu 2018.godine, na iznos od 691,05 KM počev od dana 10.01.2019.godine;
za godinu 2019.godine, na iznos od 800,19 KM počev od dana 10.01.2020.godine;
za godinu 2020.godine, na iznos od 780,24 KM počev od dana 10.01.2021.godine;

Obavezuje se tuženi da na ime doprinosa po osnovu penzijsko-invalidskog osiguranja na plaću tužitelja po osnovu rada u dane vikenda isplati iznos od 1.006,75 KM, nadležnoj službi i Fondu penzijsko-invalidskog osiguranja i o tome sastavi i dostavi potreban obrazac prijave nadležnoj poreznoj službi.

Kao i troškove postupka po odluci suda u roku od 15 dana, po pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Obavezan je tužitelj da naknadi tuženim troškove postupka u iznosu od 1.440,00 KM, u roku od 15 dana“.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Sarajevu, broj 65 0 Rs 830307 21 Rsž od 18.03.2025. godine žalba tužitelja je odbijena kao neosnovana i presuda prvostepenog suda potvrđena, a tužitelj i tuženi odbijeni sa zahtjevom za naknadu troškova žalbenog postupka.

Blagovremeno podnesenom revizijom drugostepenu presudu pobija tužitelj zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se revizija usvoji, ukinu presuda Kantonalnog suda u Sarajevu i predmet vrati tom sudu na ponovno suđenje, ili, da se pobijana presuda preinači, na način da se u cijelosti usvoji tužbeni zahtjev, uz naknadu troškova parničnog postupka uvećanih za trošak sastava revizije u iznosu od 1.263,60 KM.

U odgovoru na reviziju tužni su osporili dozvoljenost revizije, obzirom da ne ispunjava uvjet imovinskog cenzusa, te su predložili da se revizija odbaci kao nedopuštena.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu odredbe člana 241. stav. 1. Zakona o parničnom postupku¹ (u daljem tekstu ZPP), ovaj sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

U postupcima koji se vode po tužbama za zaštitu od diskriminacije, kakav je i konkretni postupak, revizija je uvijek dozvoljena u skladu sa članom 13. stav 2. u vezi sa članom 12. Zakona o zabrani diskriminacije², zbog čega prigovor tuženih o nedozvoljenosti revizije nije osnovan.

Revizija jeste dozvoljena, ali nije osnovana.

Neosnovano tužitelj u reviziji prigovara da je pobijana presuda rezultat povrede odredaba parničnog postupka iz člana 209. u vezi sa članovima 8., 231. i 191. stav 4. ZPP, na koje povrede opisno ukazuje kroz navode da nisu cijenjени svi dokazi, da izvedeni dokazi nisu dovedeni u međusobnu vezu, da su cijenjени samo dokazi tuženog, a ne i tužitelja, da drugostepeni sud nije dao razloge za svoju odluku, već da samo ponavlja utvrđeno činjenično stanje iz prvostepene presude.

Suprotno ovim prigovorima drugostepeni sud je odlučujući o žalbi tužitelja pravilno primjenio član 231. ZPP i ocjenio žalbene navode koji su od odlučnog značaja za pravilno i

¹ „Službene novine F BiH“, broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

² „Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ br. 59/09 i 66/16

zakonito odlučivanje, a pri tome izveo i valjan zaključak o činjeničnom utvrđenju do kojeg je prvostepeni sud došao pravilnom primjenom člana 8. ZPP, pri tome vodeći računa i o pravilu tereta dokazivanja iz člana 15. Zakona o zabrani diskriminacije BiH. Ovo iz razloga što se član 8. ZPP odnosi na princip suđenja po kojem sud po slobodnoj ocjeni dokaza odlučuje koje će činjenice uzeti kao dokazane, savjesnom i brižljivom ocjenom svakog dokaza posebno i svih dokaza zajedno. Ovaj princip se primjenjuje u prvostepenom postupku, a u drugostepenom samo u dijelu kojim se na povredu ovog principa ukazuje u žalbi. Tužitelj u podnesenoj reviziji analizira i cijeni izvedene dokaze izvođeci drugačiji činjenični i pravni zaključak od suda, što ne može jer to pravo pripada isključivo sudu. Dakle, slobodnoj ocjeni dokaza od strane suda stranka ne može s uspjehom suprotstaviti svoju ocjenu tih dokaza, tim više što ta ocjena u konkretnom slučaju uključuje prigovore činjenične prirode koji u revizijskom postupku nisu relevantni (član 240. stav 2. ZPP).

Neprihvatljiv je i prigovor revidenta o povredi odredaba člana 132., 134. i 135. ZPP jer sud presudu zasniva na Izvodu iz Pravilnika, a ne postupi po zahtjevu tužitelja za dostavu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji MUP KS. Naime, u konkretnom, tužitelj je propustio da se sam prije pokretanja postupka obrati tuženom radi pribavljanja navedenog Pravilnika, što su nižestepeni sudovi pravilno cijenili, dok navod o trpljenju štete revidentna zbog nedostavljanja Pravilnika je proizvoljan i ne zasniva se ni na čemu argumentiranom. Konačno, tužitelj ističe da se dana 23.10.2019. godine i 15.11.2019. godine obratio tuženom za dostavljanje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji MUP KS, ali zanemaruje da je navedeni zahtjev podnesen za B. Č., a ne za tužitelja i radi vođenja ovog postupka.

Konačno, cijeneći sve navedeno, nije prihvatljiv ni prigovori tužitelja o povredi odredbe člana 6. stav 1. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda koja odredba obavezuje sudove, između ostalog, da obrazlože svoje presude. Naime, ova obaveza ne može biti shvaćena kao obaveza da se u presudi iznesu svi detalji i daju odgovori na sve navode, nego samo one za koje sud utvrdi da su relevantni, dakle, sudovi imaju određenu diskrecionu ocjenu u vezi s tim koje će argumente i dokaze prihvatiti u određenom predmetu, ali su obavezni navesti jasne i razumljive razloge na kojima su zasnovali svoju odluku (pravni stav izražen u odluci Ustavnog suda broj U 62/01 od 05.04.2002. godine). Drugostepeni sud je upravo tako i postupio jer obrazloženje drugostepene odluke sadrži razloge o odlučnim činjenicama pri čemu ti razlozi nisu arbitrarni, odnosno to obrazloženje po svom sadržaju odgovara zahtjevu koji je u tom pogledu postavljen odredbom člana 191. stav 4. ZPP.

Protivno stavu tužitelja nije osnovan ni prigovor pogrešne primjene materijalnog prava.

Predmet spora relevantan za revizijsku fazu postupka je zahtjev tužitelja koji je izvršio objektivnu kumulaciju tužbenih zahtjeva, da se utvrdi da ga je prvotuženi diskriminisao po osnovu društvenog položaja, i to donošenjem odluka i odnosom prema njemu, a u odnosu na druge radnike koji obavljaju istu vrstu poslova, te zabrana daljeg diskriminatornog postupanja. Zatim, da se obavežu tuženi na isplatu tužitelju razlika plaće na ime posebnih uslova rada u ukupnom iznosu od 10.184,49 KM, , razliku plaće po osnovu rada u dane vikenda u ukupnom iznosu od 2.718,23 KM, sve uvećano za doprinose po osnovu penzijskog i invalidskog osiguranja, kao i naknadu štete uzrokovane nedonošenjem Uredbe o radnim mjestima koje obavljaju državni službenici i namještenici pod posebnim uslovima rada iz člana 72. Zakona o unutrašnjim poslovima Kantona Sarajevo, te isplatu naknada na ime dodatka na plaću od 10 %, naknadu za rad u dane vikenda, uvećano za doprinose za PIO.

U postupku koji je prethodio reviziji utvrđeno je u bitnom sljedeće činjenično stanje:

- da je tužitelj rješenjem prvotuženog broj 02/3-2-14-2-22/638 od 14.05.2012. godine bio raspoređen na radno mjesto Operater na sistemu kriptozastite-viši referent u PS Hadžići, IV PU (ovlašteno službeno lice čiji su poslovi u neposrednoj vezi sa operativnim poslovima), te da mu je bilo utvrđeno pravo na dodatak na plaću u iznosu od 10% osnovne plaće počev od 01.01.2012. godine, u skladu sa Pravilnikom o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika MUP Kantona Sarajevo;
- da je tužitelj novim rješenjem prvotuženog broj 02/5-1-34-1-12/1321 od 14.08.2017. godine, postavljen na radno mjesto viši referent-operater na sistemu kriptozastite u Sektoru uniformisane policije PS Vogošća, VII PU, koje postavljenje počinje sa danom 15.08.2017. godine;
- da je za radno mjesto tužitelja odlukom prvotuženog broj 11-50-2243-1/11 od 06.10.2011. godine i broj 11-04-11-2243-3/11 od 02.10.2018. godine propisana sigurnosna provjera i izdavanje sigurnosne dozvole za pristup tajnim podacima stepena „TAJNO“;
- da je rješenjem Ministarstva sigurnosti BiH broj 11-50-2243-1/11 od 06.10.2011. godine tužitelju izdata sigurnosna dozvola za pristup tajnim podacima stepena „TAJNO“, na period važenja 5 godina od donošenja rješenja, dok je dozvolom Ministarstva sigurnosti BiH broj 11-04-11-2243-3/11 od 18.10.2018. godine važenje iste utvrđeno na period do 02.04.2023. godine;
- da je rješenjem o godišnjem odmoru za 2019. godinu broj 02/5-1-34-5-15/1457 od 29.03.2019. godine tužitelju utvrđen godišnji odmor u trajanju od 33 dan. Zaključkom broj 02/5-1-34-5-15/1457-1 od 12.04.2019. godine izvršena je ispravka rješenja na način da je tužitelju godišnji odmor utvrđen u trajanju od 35 radna dana, a obzirom na posebne uslove rada (rad u smjenama);
- da iz iskaza tužitelja i saslušanih svjedoka proizilazi da su namještenicima prvotuženog postavljenim na radno mjesto viši referent-operater na sistemu kriptozastite isplaćivane jednake plaće, izuzev zaposlenika kojima je na osnovu promijenjene radne sposobnosti obezbijeđeno pravo na raspoređivanje na drugo radno mjesto, a po tom osnovu i naknada plaće zbog manje plaće na drugom radnom mjestu.

Na osnovu ovako utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud je odbio tužbeni zahtjev u cijelosti, sa obrazloženjem da tužitelj nije učinio vjerovatnim da je različito tretiran po osnovu društvenog položaja u odnosu na referentnu grupu (namještenike prvotuženog A.H., A.S., H.H., M.Č., M.D., N.Dž., Z.K., S.K. i I.G.), obzirom da iz dokaznog postupka proizilazi da se namještenicima prvotuženog, postavljenim na radno mjesto viši referent-operater na sistemu kriptozastite isplaćivala jednaka plaća, a da je jedino razlika napravljena u odnosu na zaposlenike kojim je na osnovu promijenjene radne sposobnosti obezbijeđeno pravo na raspoređivanje na drugo radno mjesto, a onda po tom osnovu i naknada plaće zbog manje plaće na drugom radnom mjestu, te da ta lica ne mogu predstavljati referentnu grupu za različit tretman. Dalje prvostepeni sud utvrđuje da nije osnovan ni zahtjev tužitelja za isplatu razlike plaće po osnovu posebnog dodatka od 30% jer je taj dodatak predviđen samo za radna mjesta koja na prijedlog ministra i policijskog komesara, Vlada Kantona utvrdi kao mjesta na kojima se zaista obavljaju poslovi pod posebnim uvjetima i odgovornostima, i to u visini do 30% osnovne plaće. Kako nije sporno da Vlada Kantona Sarajevo nije donijela Uredbu o radnim mjestima koje obavljaju državni službenici i namještenici pod posebnim uslovima rada iz člana 72. Zakona o unutrašnjim poslovima Kantona Sarajevo, to prvostepeni sud zaključuje da tužitelj nema osnova tražiti isplatu dodatka na plaću i to u maksimalnom iznosu od 30%, uz isticanje da se ni namještenicima prvotuženog (referentna grupa za različito postupanje) ne vrši isplata dodatka uz plaću od 30% po osnovu člana 72. Zakona o unutrašnjim poslovima Kantona Sarajevo. Bez osnova prvostepeni sud smatra i zahtjev tužitelja kojim se potražuje šteta u vidu

izgubljene dobiti zbog nedonošenja Uredbe o radnim mjestima koje obavljaju državni službenici i namještenici pod posebnim uslovima rada iz razloga što iako smatra da se osnov za odgovornost Kantona za štetu, može naći u osnovnim odredbama Ustava Federacije BiH, odnosno u načelima jednakosti i vladavine prava, međutim, da u konkretnom, tužitelj nije dokazao da obaveza Vlade Kantona Sarajevo da donese navedenu Uredbu istovremeno znači i pravo tužitelja na utvrđenje da obavlja poslove radnog mjesta pod posebnim uvjetima i odgovornostima, kao i pravo na isplatu dodatka uz plaću u visini od 10%. Zbog činjenice da tužitelj radi u turnusima (smjenama) i da nema petodnevnu radnu sedmicu, dakle, za njega se vrši preraspodjela radnog vremena, pa rad subotom i nedjeljom zbog prirode posla predstavlja redovno radno vrijeme i nije rad na dan sedmičnog odmora, to je odbijen zahtjev za isplatu razlike naknade za rad u dane sedmičnog odmora, te doprinosa za PIO, kako je to tužitelj tražio.

Drugostepeni sud je prihvatio činjenična i pravna utvrđenja prvostepenog suda, te žalbu tužitelja odbio kao neosnovanu.

Po ocjeni ovog suda, odluke nižestepenih sudova su pravilne i zakonite i revizijskim prigovorom pogrešne primjene materijalnog prava nisu dovedene u sumnju.

Suprotno prigovoru revidenata, u iznesenoj činjeničnoj i pravnoj situaciji pravilno su nižestepeni sudovi interpretirali i primijenili odredbe člana 2. stav 1., i člana 15. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije³ (dalje: ZZD), kada su odbili tužbeni zahtjev nalazeći da tužitelj nije u skladu sa članom 15. stav 1. u vezi sa članom 2. stav 1. i 2. ZZD, učinio vjerovatnim da je došlo do diskriminacije po osnovu društvenog položaja, odnosno da je različito tretiran u odnosu na navedene referentne zaposlenike.

Za postojanje diskriminacije neophodno je utvrditi različito tretiranje nekog lica ili grupe lica, prema zabranjenim osnovama iz člana 2. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije, u odnosu na lice ili grupu koje se nalazi u sličnoj ili podudarnoj situaciji i kojima je uživanje spornog prava omogućeno, te da takav različit tretman nema legitiman cilj, odnosno da nedostaje proporcionalnosti između željenog cilja i upotrijebljenih sredstava. Dakle, u suštini, diskriminacija znači pravljenje razlike, odnosno nejednak tretman koji dolazi od strane fizičkog ili pravnog lica.

Mjera utvrđenosti postojanja ili nepostojanja relevantnih činjenica u antidiskriminacijskim parnicama, shodno odredbi člana 15. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije, raspoređena je tako da je na podnosiocu tužbe teret da sa stepenom pretežne vjerovatnoće dokaže činjenice na osnovu kojih bi sud mogao zaključiti da ga je tuženi nejednako tretirao na nekoj zabranjenoj osnovi. Tada se teret dokazivanja prebacuje na tuženu stranu, koja je sa stepenom sigurnosti dužna uvjeriti sud da se različit tretman nije dogodio, ili nije dogodio na zabranjenoj osnovi, odnosno da različit tretman ima legitiman cilj i da postoji proporcionalnost između preduzete radnje i posljedice.

U konkretnom, tužitelj svoj zahtjev zasniva na činjenicama da je diskriminiran po osnovu društvenog položaja i to odlukama i odnosom prvotuženog prema njemu, ali za svoje tvrdnje o različitom tretmanu ne nudi dokaze kojim bi te tvrdnje potkrijepio. Naime, kada je u pitanju društveni položaj koji može biti jedna od osnova diskriminacije iz člana 2. ZZD, ali u tom smislu je obaveza tužitelja bila da učini vjerovatnim da je stavljen u nepovoljniji položaj

³ „Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ br. 59/09 i 66/16

po ovoj diskriminatornoj osnovi, i to sa ciljem povrede njegovog dostojanstva, časti, poštenja, generalno statusa, a da bi onda teret dokazivanja da nije bilo diskriminacije prešao na tužene.

Pravilno nižestepeni sudovi utvrđuju, da tužitelj nije učinio vjerovatnim postojanje diskriminacije, jer iz izvedenih dokaza proizilazi da se namještenicima prvotuženog koji obavljaju poslove radnog mjesta viši referent-operator na sistemu kriptozastite isplaćuju jednake plaće, a da komparatori/upoređivači, na koje ukazuje tužitelj, su zaposlenici koji su na osnovu promijenjene radne sposobnosti raspoređeni na drugo radno mjesto i po tom osnovu imaju pravo na naknadu plaće, shodno Zakonu o penzijsko invalidskom osiguranju F BiH. Dakle, kako je odredbama Zakona o PIO propisano da radnik, invalid II kategorije invalidnosti (što su komparatori), ima pravo na naknadu plaće zbog manje plaće na drugom radnom mjestu, to onda implicira opravdanost sporne razlike u visini plaće, odnosno postojanje legitimnog cilja za razliku, a u konačnom, navedena lica i ne mogu predstavljati referentnu grupu komparatora, jer se ne radi o istoj situaciji u kojoj se nalazi tužitelj, bez obzira na činjenicu da rade poslove istog radnog mjesta.

Tužitelj tokom cijelog postupka, a što ponavlja i u reviziji, prigovara nezakonitom prestanku isplaćivanja dodatka na plaću od 10 % na ime posebnih uslova rada, koje pravo mu je utvrđeno rješenjem od 14.05.2012. godine i koje nikada nije stavljeno van sange, niti ukinuto. Međutim, ovakve tvrdnje nisu osnovane, obzirom da je samom činjenicom da je tužitelj važećim rješenjem prvotuženog broj 02/5-1-34-1-12/1321 od 14.08.2017. godine postavljen na radno mjesto viši referent-operator na sistemu kriptozastite u Sektoru uniformisane policije PS Vogošća, VII PU, a da postavljenje počinje sa danom 15.08.2017. godine, znači da tužitelju prestaju sva prava po prethodnom rješenju, zbog čega i nije bilo potrebe ranije rješenje stavljati van snage.

Isto tako, neosnovano revident prigovara i pogrešnoj primjeni člana 72. i 93. tačka c. Zakona unutrašnjim poslovima Kantona Sarajevo⁴. Naime, odredba člana 72. Zakona o unutrašnjim poslovima KS propisuje da za određena radna mjesta državnih službenika i namještenika u Ministarstvu i Upravi policije na kojima se obavljaju poslovi pod posebnim uslovima i odgovornostima, sredstva za plaće stižu se po istim uslovima koji važe za državne službenike i namještenike kantonalnih organa uprave uvećana do 30% osnovne plate. Vlada Kantona na prijedlog ministra i policijskog komesara utvrđuje radna mjesta is stava (1) ovog člana. Član 93. točka c. istog zakona propisuje obavezu Vlade Kantona da u roku od tri mjeseca donese Uredbu o radnim mjestima koje obavljaju državni službenici i namještenici pod posebnim uslovima rada iz člana 72. istog zakona.

Cijeneći sadržaj citiranih odredbi, pravilno nižestepeni sudovi zaključuju da je isplata dodatka uz plaću predviđena samo za ona radna mjesta za koja je na prijedlog ministra i komesara, Vlada Kantona utvrdila kao radna mjesta na kojima se obavljaju poslovi pod posebnim uslovima i odgovornostima i to u visini do 30% osnovne plaće, pa kako u toku postupka nije dokazano da poslovi radnog mjesta na koje je tužitelj raspoređen (viši referent-operator na sistemu kriptozastite u Sektoru uniformisane policije) ulaze u kategoriju poslova pod posebnim uvjetima i odgovornostima, to tužitelju ne pripada traženo uvećanje dodatka na platu, posebno ne u maksimalnom iznosu od 30%. Ovdje treba naglasiti da ni lica koja je tužitelj označio kao referentnu grupu za diskriminaciju ne ostvaruju dodatak na plaću po osnovu člana 72. Zakona, pa nema osnova ni za eventualno ostvarivanje reparacijskog antidiskriminacionog zahtjeva.

⁴ “Službene novine F BiH” broj 1/96, 6/19 autentično tumačenje, 26/19, 31/19 i 39/20)

Pored toga, kada je u pitanju osporavanje pravilnosti odluke u pogledu odbijanja tužbenog zahtjeva opredijeljenog u pravcu potraživanja naknade štete u vidu izgubljene dobiti zbog ne donošenja Uredbe o radnim mjestima koje obavljaju državni službenici i namještenici pod posebnim uslovima rada iz člana 72. Zakona o unutrašnjim poslovima Kantona Sarajevo, kao i zahtjeva za isplatu razlike naknade za rad u dane sedmičnog odmora, ovaj sud, sve prigovore tužitelja smatra pravno neutemeljenim.

Naime, pravilno nižestepeni sudovi zaključuju da tužitelj u postupku nije dokazao postojanje štete, odnosno da bi i eventualnim donošenjem Uredbe o radnim mjestima koje obavljaju državni službenici i namještenici pod posebnim uslovima rada automatski ostvario pravo na dodatak na plaću. Razlozi za odbijanja i ovog dijela tužbenog zahtjeva sadržani su i obrazloženju prvostepene odluke, na koju argumentaciju, kao pravilnu, upućuje i drugostepeni sud. Dakle, prvostepeni sud je vrlo jasno, logično i uvjerljivo elaborirao pitanje instituta naknade štete u odnosu na nacionalnu vlast i odgovornosti zbog nedonošenja propisa i to kako u okviru općih propisa, tako i provođenja ustavnih načela i vladavine prava. Budući da je odluka i u tom dijelu zasnovana na pravilnoj primjeni materijalnog prava, te da sadrži vrlo iscrpan teoretski, a i praktični osvrt na ovo pitanje, sa obrazloženjem koje je referentno, a i ispravno, (stranica 13. i 14. obrazloženja prvostepene odluke), to ovaj sud navedene stavove neće ponavljati, niti ih ima potrebe ponovno obrazlagati.

Preostali navodi revizije tiču se, bilo, činjeničnih utvrđenja koja u revizijskom postupku nisu relevantna, pa ih ovaj sud i nije cijenio (član 240. stav 2. ZPP) ili nisu od odlučnog značaja sa aspekta predmeta spora (član 231., u vezi člana 253. ZPP), zbog čega nisu posebno obrazlagani.

Dakle, kako ne postoje razlozi zbog kojih je revizija izjavljena, kao ni razlog na koji ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, revizija tužitelja je odbijena kao neosnovana, primjenom odredbe člana 248. Zakona o parničnom postupku.

U skladu sa odredbom člana 397. stav 1. u vezi sa članom 386. stav 1. ZPP odbijen je zahtjev tužitelja za naknadu troškova revizijskog postupka budući da nije uspio u revizijskom postupku, dok je primjenom odredbe člana 397. stav 1. u vezi sa članom 387. stav 1. ZPP odbijen zahtjev tuženih za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju, koji nisu specificirani u pogledu visine, a nisu bili ni potrebni za vođenja parnice.

Predsjednica vijeća
Jasminka Kubat, s.r.